

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

SERIES 3: 14 - GAMBLING

OU ISRAEL/BEIT KNESSET HANASI - WINTER 2024/25

- The global gambling market was estimated to be worth over \$773 billion in 2023 and is projected to reach \$1 trillion by 2030.
- North America has over 2000 casinos plus thousands of racing tracks, bingo halls, lotteries, and sports betting pools.
- On-line gambling and betting was worth around \$58 billion in 2021 and is projected to grow 12% per year to reach \$182 billion by 2030.
- Children and teens are more than twice as likely to develop a gambling disorder, mostly due to on-line gaming.¹
- This is particularly evident in sports betting. In May 2018, the US Supreme Court declared the Professional and Amateur Sports Protection Act (PASPA) unconstitutional. PASPA had essentially limited sports gambling to one state, Nevada, for the preceding 25 years. Striking down PASPA left each US state free to decide its own policy on sports gambling and, since 2018, most states have legalized sports betting. According to Forbes, \$119.84 billion was spent on sports betting in the United States in 2023, a 27.5% increase from 2022.
- In many contemporary Orthodox communities, there is an epidemic of gambling addiction, particular among male teens.²

Relevant halachic questions³ include:

- Can casino gambling ever be viewed as recreation or entertainment? Or is it simply a vice?
- What about putting a small coin into a slot machine? Buying a lottery ticket? Playing dreidel?
- Are Chinese Auctions permitted, especially when for charity.
- Can a Jew run an on-line gambling website? What if all, or most of, the gamblers will be non-Jews?
- What about financial options (such as binary options) or making an extremely risky investment. Is that tantamount to gambling?
- Is it permitted to make a living from playing online gambling, having worked out the relevant algorithms?
- Are any or all of these people disqualified from being a witness, e.g. at a wedding?

Relevant hashkafic questions include:

- The gamblification and financialization of so much in our community and the central focus on money.
- The moral and ethic challenges of a gambling culture and the moral and ethical advantages of a culture of hard work and personal commitment.
- How we communicate these issues to our children in language they can identify with.

A] THE TALMUDIC DISCUSSION

A1] GAMING AS A DISQUALIFICATION TO BE A KOSHER WITNESS

1. אלו הן הפסולין: המשחק בקוביא, ומלוי ברבית, ומפריחי יונים

משנה ראש השנה פרק א משנה ח

The Mishna lists those people who are ineligible to be witnesses to the new moon. They include 'mesachek bekubia' - people who 'play dice' and mafrichei yonim - 'bird flyers'.

1. See <https://www.parents.com/kids/safety/kids-as-young-as-11-are-becoming-addicted-to-online-gambling/>
 2. See "The Gamblification of Everything" - Gambling, Orthodox Jewish Adolescents, and the Big Problem That's Getting Worse.
<https://open.spotify.com/episode/5uHIAoAOLrj82x1cc1gky>.
 3. Good resource and source material on this topic can be found at:
<https://nleresources.com/kiruv-and-chinuch/nle-gemara/is-gambling-kosher/>
<https://rabbanan.org/wp-content/uploads/2022/05/Gambling.doc>
http://utorah.org/lectures/lecture.cfm/735781/Rabbi_Aryeh_Lebowitz/Gambling_in_halacha#

2. וקוביה – שם נופל על כל מין ממין המשחקים שמוכסם עליהן שיקח אדם ממון חזירו משהו לפי הסכם אותו המשחק.

רמב"ם על משנה מסכת שבת פרק כג משנה ב

'Kubia' is a generic name for any kind of gambling - where one person takes the money of another following a bet.

3. מפריחי יונים - חיינו כעין קוביא, אם תקדמיה יונק ליוני.

ר' עובדיה מברטנורא

Bird racing is simply another example of this.⁴

4. ואלו הן הפסולין - המשחק בקוביא והמלוה בריבית ומפריחי יונים אמר רבי יהודה אימתי? בזמן שאין להם אומנות אלא הוא, אבל יש להן אומנות שלא הוא כשרין.

משנה סנהדרין פרק ג משנה ג

In a parallel Mishna in Sanhedrin dealing with general witness testimony, we see the opinion of Rabbi Yehuda that the disqualification only applies to professional gamblers who make their living through betting, but not to occasional 'recreational' gamblers.

5. משחק בקוביא מאי קא עביד? - אמר רמי בר חמא: משום דהוה אסמכתא, ואסמכתא לא קניא. רב ששת אמר: כל כי האי גוונא לאו אסמכתא היא. אלא: לפי שאין עוסקין ביישובו של עולם. מאי בינייהו? איכא בינייהו דגמר אומנותא אחריתי. דתנן אמר רבי יהודה: אימתי - בזמן שאין להן אומנות אלא הוא, אבל יש להן אומנות שלא הוא - כשרים. אלמא טעמא דמתניתין משום יישובו של עולם הוא, קשיא לרמי בר חמא: וכי תימא פליגי רבנן עליה דרבי יהודה - והא אמר רבי יהושע בן לוי: כל מקום שאמר רבי יהודה 'אימתי' ו'במה' - אינו אלא לפרש דברי חכמים. ... מר סבר: פליגי, ומר סבר: לא פליגי.

סנהדרין כד:

The Amora'im disagree as to the reason for the disqualification. Rami bar Chama says that the issue is the halachic problem of 'asmachta'. Since gamblers enter into a bet on the assumption that there is an element of skill involved and they will not lose their money, when they do eventually have to pay out, they do so unwillingly. As such, to take their money would constitute *gezel derabbanan*. On that basis, gamblers are *gazlanim derabbanan* and are therefore invalid as witnesses. Rav Sheshet argues that *asmachta* is not the issue here. Rather, the problem with these gamblers is more *hashkafic* - that they do not contribute in any meaningful way to the world! One practical implication between the two opinions is a gambler who has another 'proper' profession - Rav Sheshet will not disqualify them as a witness but Rami bar Chama will. Rami bar Chama is clearly following the view of the Tana Kama above⁵. Rav Sheshet's view is that there is no real disagreement between the Tana'im, but Rabbi Yehuda is simply explaining the view of the Tana Kama⁶.

A2] DISQUALIFICATION DUE TO HAVING NO OTHER OCCUPATION

6. פירוש: הטעם לפי שאינו עוסק ביישובו של עולם ואינו יודע בטיב משא ומתן ובכנות עדות. וכמו שרגילין לשקר באמנות שלהם ואינו מתגנים לבריות באותו שקרות, הם סוברים שלא יתגנו בשקרות שאר הדברים. וכן אין מכירין בטרר וצרות של בני אדם ואינם חסים על חבריהם להפסיד ממון.

מאירי שם ד"ה ואמר על זה

The Meiri gives 4 reasons for the disqualification of gamblers as witnesses if they have no other occupation: (i) they are not involved in productive worldly activity; (ii) they will not be familiar with regular business practice and the value of honest testimony; (iii) they will be habitual liars, learned from their life in gambling in which their lies are tolerated - so too they will expect to get away with lying in other areas of life; (iv) they will not have a properly developed concern for other people's money.

A3] ASMACHTA

7. ההוא גברא דקבל ארעא מחבריה, אמר: אי מוברנא לה - יהיבנא לך אלפא זוזי. אוביר תילתא. אמרי נהרדעי: דינא הוא דיהיב ליה תלת מאה ותלתין ותלתא ותילתא. רבא אמר: אסמכתא היא ואסמכתא לא קניא.

בבא מציעא קד:

4. Pigeon racing has been a popular sport since antiquity and remains so. See https://en.wikipedia.org/wiki/Pigeon_racing.

5. He understands that R. Yehuda is arguing with the Tana Kama and, following the general halachic principle, we will rule like the majority.

6. See Rambam's commentary to Mishna Challa 2:2 where he rules the principle of R. Yehoshua ben Levi in our Gemara - that each time R. Yehuda says 'eimatai' in the Mishna he is coming to explain a previous Tannaitic opinion and not to disagree with it. However, it is clear from Tosafot in Erubin 82a (below) that he understands R. Yehuda to be arguing with the Tana Kama, and rules like R. Yehuda. Thus the question of whether R. Yehuda is arguing or not remains a machloket Amora'im and a machloket Rishonim

8. **אסמכתא** – המצטיח לחזירו דבר על מנת שיעשה דבר לעתיד וסומך בלבו בשעת התנאי שיוכל לקיים הדבר כשיגיע זמן, וכשיגיע הזמן יאנס ולא יוכל לקיים.

רשב"ם בבא בתרא קסח.

Asmachta is where two parties enter into a deal where one agrees to pay an large amount of money if he does not fulfil a condition. At the time of the deal, he is certain that he WILL be able to comply and has no intention at all of having to pay the penalty. When, in the end, something unexpected⁷ happens and he fails to comply with the condition, he can claim that he never really meant it in the first place⁸.

9. **כל כי האי גוונא לאו אסמכתא הוא** – וכיכי דמי אסמכתא? כגון דאס אוביר ולא אטעיד אשלים צמיטא דסבור כל זה צדי לעשות, ומרישא כי מתני אדעתא דלא יביז ליה לאסמכתא קא מתני, דטועה וסבור לא יבא לידי כך. אבל הכא לא סמיך אמדי, דהא לא ידע אי נחא אי לא נחא, ואפילו הכי אתני. שמע מינה מספיקא אתני גמר ואקני, ולא גזילה היא.

רש"י סנהדרין כד:

Rashi explains that Rav Sheshet does not see gambling as real Asmachta. As mentioned, real asmachta is where someone agrees a contingency to pay a penalty which he genuinely believes he will never have to pay (e.g. 'If I don't finish the job by Friday I'll do it for free!') In that case he could technically have fulfilled the condition, but did not expect it to be relevant and did not really mean it. But in the case of gambling based on pure luck, everyone knows that they could (probably will!) lose, so the money is given over willingly⁹.

B] THE HALACHIC RULINGS

B1] RAMBAM

10. הרשעים פסולין לעדות מן התורה שנגמרו (שמות כג:א) **אל תשטן ידך עם רשע להלית עד חמס**. מפי השמועה למדו אל תשטן רשע עד.

רמב"ם הלכות עדות פרק י הלכה א

The Rambam rules that a 'rasha' may not be a court witness.

11. המשחקין בקבוצה כיצד? אלו שמשחקין בעצים או בצרורות או בעצמות וכיוצא בהן ועושים תנאי ביניהם שכל הנוצח את חברו באותו שחוק יקח ממנו כך וכך, הרי זה גזל מדבריהם. אף על פי שברצון הבעלים לקח הואיל ולקח ממון חברו בחנם דרך שחוק והתול הרי זה גזל. וכן המשחקים בבמה או בחיה או בעופות ועושים תנאי שכל שתנצח בהמתו או תרוץ יותר יקח מחברו כך וכך וכל פיוצא בדברים אלו הכל אסור וגזל מדבריהם הוא:

רמב"ם הלכות גזלה ואבדה פרק ו הלכה י

The Rambam rules in Hilchot Gezeila like Rami bar Chama. Gambling is theft on a derabbanan level¹⁰.

12. ועוד יש שם רשעים שהן פסולין לעדות וכן משחק בקבוצה והוא שלא תהיה לו אמונת אלא הוא. הואיל ואינו עוסק בישבו של עולם הרי זה בחזקת שאוכל מן הקבוצה שהוא אבק גזל. ולא בקבוצה בלבד אלא אפילו משחקים בקלפי אגוזים וקלפי רמונים. וכן לא יונים בלבד אמרו אלא אפילו המשחקים בבמה חיה ועוף ואומר כל הקודם את חברו או כל הנוצח את חברו יטל בעליו את שניהן. וכן כל פיוצא בשחוק זה. והוא שלא תהיה לו אמונת אלא שחוק זה הרי הוא פסול. וכל אלו פסולין מדבריהם:

רמב"ם הלכות עדות פרק י הלכה ד

But in Hilchot Edut the Rambam appears to rule like Rav Sheshet - the gambler is only disqualified as a witness if gambling is his main profession! Some commentators¹¹ on the Rambam explain that the Rambam rules that ALL gambling is prohibited, even if the gambler has another profession. However, gamblers are only invalid as witnesses¹² if they do not have another profession¹³.

7. Rashbam's explanation is that the person experiences 'ones' - he is effectively forced into an unexpected result. How would this apply to a gambling scenario where the gambler was relying on his skills, which let him down. Would this always be *ones*?

8. This would be akin to the English law concept of 'penalty damages' which are unenforceable. Rabbi S. Yosef Zevin in *L'Or Hahalacha* discusses Asmachta in the context of Shakespeare's play *The Merchant of Venice*. Antonio borrows money from Shylock and agrees to allow him to take a pound of flesh if he does not pay back the money on time. Rav Zevin debates whether this could ever be enforceable in halacha or would be struck down as an asmachta

9. This seems to be true for a gambling game which is entirely dependant on luck and the gambler expected to lose based on probability. But would it apply to gambling which is more based on skill, where the gambler expected his experience and expertise to win him the bet?

10. This is also the position brought by Rashi in Shavuot 31a s.v. *aval mesachek bekubiya mideoraita chazi*.

11. This is the approach of the Lechem Mishna. Other mefarshim take different approaches to explain this apparent contradiction in the Rambam

12. The Gra (in his commentary on Shulchan Aruch CM 203:4) explains that, even though one act of rabbinic theft will make someone a 'rasha', the Rabbis decided when creating this rabbinic halachic structure, that only a professional gambler would be invalidated as a witness.

13. This is also the position of the Chidushei HaRan, Sanhedrin 26b s.v. amar R. Abahu.

B2] TOSAFOT

13. אמר ר' יהודה אימתי כו' בזמן שאין לו אומנות כו' - אע"ג דמסקין דפליגי רבנן עליה דרבי יהודה, הלכה כרבי יהודה כדפסיק בפרק זה בורר (שם דף כו:) 'א"ר אבהו הלכה כרבי יהודה'. ומכאן משמע דשרי לשחוק בקוביא דאפילו לרמי דר חמא דמפרש טעמא דמשחק בקוביא פסול משום דאסמכתא לא קניא, היינו לרבנן. אבל לר' יהודה דמכשר היכא דגמיר אומנות אחריתי קסבר דכ"ג לאו אסמכתא היא ...

תוספות עירובין פב.

Tosafot rule that there is indeed a debate between the Tana Kama and R. Yehuda, but we rule like R. Yehuda - i.e. it is technically permitted to gamble as long as one is not a professional gambler. Asmachta is not an issue here.

14. והא דפסקין דמשחק בקוביא קני דווקא כשמטות שניהם על פי הדף, לפי שהדף והמקום קנוי לאותו שירויח כדי לקנות המטות אשר עליו. אבל המשחקים באמנה אפילו הקנו לא מהני

תוספות שם

Tosafot add that, even according to the lenient opinion that gambling is permitted, this is only if the money is placed on the table beforehand. But if the loser has to pay up later, we assume that he does so unwillingly and it is therefore gezell derabbanan. Other Rishonim add that the only heter is where the gambling does not involve any element of skill. If skill is involved, the player will not expect to lose and therefore there will be an asmachta.

B3] RIAZ¹⁴

15. י. נשים המשחקות באגוזים או בתפוחים הרי זה אסור, שמא יבא להחליק הקרקע ולהשוות גומותיו. ונראה בעיניי שאם הן משחקות לנצח זו את זו אפ"ל בחול אסור מפני שהוא דומה לקובייה ...

פסקי ריא"ז מסכת עירובין פרק י הלכה ו

The Riaz rules that women should not play marbles/ball games on the ground on Shabbat in case they come to smooth out the earth. And if they play competitively, this would be prohibited even during the week since it is 'similar to dice'.

16. ודברי ריא"ז ל"ע! דהא שחוק אגוזים ותפוחים כו' מידי דתלוי בחכמה ואינו תלוי בגורל צענין דליכוי דומיא דקוביא. ולדידיה יהיה נמי אסור לשחוק בשחוק השקאק¹⁵. ולדעתי כי יש ראייה להוכיח דכל מידי דתלוי בחכמה אין זו משום הטלת חלשים ולא משום קוביא ויותר לשחוק בזה בשבת כל שאינו שחוק ממון

שלטי הגבורים עירובין לה:

The Shiltei Giborim cannot understand why there would be a problem playing a skillful game on Shabbat since the rabbinic prohibition of drawing lots/throwing dice on Shabbat¹⁶ applies only to something which is random and not skilled. A skilled game (such as chess) is clearly permitted on Shabbat as long as one is not actually playing for money. Also, why would it be an issue on a weekday? Other mefarshim¹⁷ explain that the only problem ever relates to playing for money - which brings it back to the issue of gambling.

B4] SHULCHAN ARUCH

17. א יש דברים שאסרו חכמים משום גזל, והעובר עליהם הרי זה גזלן מדבריהם: מפריחי יונים ומשחקים בקוביא. ולא יונים בלבד, אלא כל העושה כזה בשאר עופות או חיה או בהמה, הרי זה גזלן מדבריהם. ב המשחקים בקוביא כיצד? אלו משחקים בעצים או בצרורות או בעצמות, ועושים תנאי ביניהם שכל הנוצח את חבירו באותו שחוק יקח כך וכך. וכן המשחקים בבהמה או בחיה או בעופות ועושים תנאי שכל שתנצח בהמתו או תרוץ יותר יקח מחבירו כך וכך. וכל כיוצא בדברים אלו, הכל אסור וגזל מדבריהם הוא. ג יש מי שאומר שהמשחק בקוביא עם העובד כוכבים אין בו משום גזל, אבל יש בו איסור עוסק בדברים בטלים, שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא בדברי חכמה ויישובו של עולם. וחלקו עליו לומר שאינו פסול אלא אם כן אין לו אומנות אחרת. הנה: אבל אם יש לו אומנות אחרת, אפילו משחק עם ישראל אינו פסול. וכבר פשט המנהג כסדרא האחרונה לשחוק בקוביא, ואין פסול אלא מי שאין לו אומנות אלא הוא. ואם שחק עמו באמנה אם חייב לשלם, ע"ל סימן ר"ז סעיף י"ג.

שולחן ערוך חושן משפט סימן שע

The halacha as ruled in Shulchan Aruch is as follows. The Mechaber (which is generally the psak of the Sefardim) is strict and rules like the Rambam.

14. Rabbi Yeshayah son of Rabbi Elijah Ditrani was a prominent Italian rabbi from the 12 - 13th century. His grandfather and mentor bore the same first name. To distinguish one from the other, the grandfather became known as Rabbi Yeshayah Ditrani "the Elder", or "the First", or by his acronym, Rid, whereas the grandson became known as Rabbi Yeshayah Ditrani "the Second", or "the Last", or by his acronym Ri'az (Rabbi Yeshayah the Acharon, z"l).

15. שחוק השקאק = chess

16. This is prohibited as it appears like a commercial transaction. See Rambam Hilchot Shabbat 23:17.

17. See Keneset HaGedola CM 370:4.

As such, all gambling is prohibited due to asmachta¹⁸. The Rema follows the lenient opinion and rules that, provided the player is not a professional gambler, gambling is technically permitted. This is the general psak of Ashkenazim.

18. ויש אומרים דג' חלוקין צדיני אסמכתא:

1. דכל מה שאין צידו ותלוי ציד אחרים הוי אסמכתא בכל ענין ולא קני.
2. ומה שיש צידו לעשות אם לא גזים, כגון שאמר: 'אם אוציר ולא אעבוד אשלים צמיט' – לא הוי אסמכתא וקניא.
3. אבל אי גזים ואמר: אם לא אעבוד אשלים אלפא וזוי הוי אסמכתא ולא קניא.
4. אבל אם אין צידו לגמרי ולא ציד אחרים, כגון המשחק בקוציא וכיוצא בו, שאינו יודע אם ינצח או לא, ואפילו הכי התנה ודאי גמר ומקני מספק. צד"א כשזוחקין במעות מוכנים. אבל אם שוחקים באמנה אין מוליאין ממנו מה שהפסיד.

שולחן ערוך חושן משפט סימן רז סעיף יג

On the issue of asmachta in a conditional contract, the Rema distinguishes between 4 cases:

1. If a contractor makes a condition that depends entirely on others to fulfil and is effectively out of the contractor's control, this is asmachta and the transaction is invalid.
2. If the condition is within his control and he does not exaggerate, the is not asmachta and the transaction is valid.
3. If the condition is with his control but he greatly exaggerates, this is asmachta and the transaction is invalid. Since he never expected to have to pay this, he did not really agree to it.
4. If the condition is completely outside anyone's control - such as a roll of the dice - this is NOT asmachta, since the contractor realized that he might have to pay if he loses.

As such, in gambling where there is no skill involved¹⁹ the Rema rules that this is binding. However, the money can only be recovered if it was on the table before the bet²⁰.

- As such only a professional gambler would be disqualified as a witness since (i) it is likely his testimony will be false since has no fear of lying nor appreciation of the value of other people's money and (ii) since he lives on money which is categorized (at least derabbanan) as stolen.
- However, the act of gambling would be prohibited according to the Mechaber as avak gezel (theft on a rabbinic level). According to the Rema, the act of gambling would be permitted if (i) the money was placed on the table at the outset; (ii) there was no skill involved in the gamble and perhaps also; (iii) that the table on which the money was placed was jointly owned; and (iv) each player made a kinyan before the game agreeing to hand over the money if they lost.

19. [קוביא הוא מה שמשחקין בעצים] וקוביא הוא [כ] אבק גזל מדבריהם שאין דעתו להקנותו בקנין גמור ולהכי אסור אף בחול. שער הליון [כ] שם לדעת הרמב"ם ואפילו לדעת הטור שם אין נכון מלד אחר ...

משנה ברורה סימן שכב ס"ק כב

However, the Mishna Berura rules like the Rambam and prohibits gambling as theft even for Ashkenazim!

- On that basis, betting on a game of poker, chess or any other game of skill would be prohibited for all Jews.
- What about playing a slot machine? This is a game of pure chance. According to the Sefardim this could still be avak gezel²¹. And even according to the Ashkenazim there may be other underlying hashkafic issues.

C] HASHKAFIC ISSUES

C1] LAITZANUT, KALUT ROSH AND ASSOCIATING WITH THE WRONG CROWD

20. ... ואפילו לרצ ששת, דס"ל התם דליכא אסמכתא בקוציא, מ"מ דצר מכוער ומתועב ומשוקץ הוא. ורבים חללים הפיל, ועלומים כל הרוגיו.²² ומפורש הוא צירושלמי דמי שנדר שלא לחזק אין מתירין אותו!

שו"ת הריב"ש סימן תלב

The Rivash takes a strict view. Even according to Rav Sheshet, gambling is clearly forbidden as something repellant. All Rav Sheshet came to permit was to classify the gambling winnings as not being 'stolen money'.²³

18. The Mechaber quotes a view that gambling of this nature with a non-Jew is not prohibited due to gezel derabbanan (since presumably the Rabbis did not impose an extra fence in that situation.) But it will be prohibited more generally as bitul zman, presumably even if it not the gambler's main profession. The mefarshim discuss whether a Jew who makes his livelihood through gambling with non-Jews is a valid witness. See Shulchan Aruch C.M. 370:3.

19. Rav Aharon Lichtenstein (cited in Daf Keshet 1:83-85) ruled that sports betting pools should be prohibited even for Ashkenazim since the gamblers think that they have the skills and knowledge to predict the outcomes and do not expect to lose, making the bet closer to an Asmachta.

20. The Rema goes on to quote further potential conditions for gambling to be permitted, even for Ashkenazim, including: (i) that the table on which the money is placed has to be owned by both parties (see Biur Hagra (207:37)); and (ii) that both parties must make an actual kinyan before the gamble agreeing to hand over the money if he loses. These conditions will rarely, if ever, be met in most cases of gambling today.

21. One could question whether the slot machine owners in fact begrudge paying out the money or whether they are happy to do so on the basis that they still make a massive profit from future punters. On the other hand, according to the view that gambling is a blanket rabbinic prohibition of avak gevel, the principle of 'lo plug' may apply and all cases will be prohibited.

22. A paraphrase of Mishlei 7:26: כִּי-רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָהּ וְעֲלֹמִים קָלַ-הָרִגִּיָּהּ

23. R. Chaim Jachter records that he was told personally by Rav Yosef Soloveitchik, Rav Yehuda Amital and Rav Aharon Lichtenstein that a Jewish should not even make a one-off visit to

21. אבל לשחק בקלפים (קארטן) ובינגו וכדומה אף שאין ע"ז איסור ברור הם דברים מכוערים בכל מקום שהוא וגם הוא כמושב לצים.

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן לה

*Rav Moshe Feinstein rules that, whilst there is no technical theft prohibition in playing bingo etc, it is nevertheless highly reprehensible as 'moshav leitzim'*²⁴.

C2] BAL TASHCHIT

C3] KEDOSHIM TIHIYU

C4] BITUL ZMAN

22. יש מי שאומר שהמשחק בקוביא עם העובד כוכבים אין בו משום גזל. אבל יש בו איסור עוסק בדברים בטלים, שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא בדברי חכמה ויישובו של עולם.

שולחן ערוך חושן משפט הלכות גזילה סימן שע סעיף ג

Even if there is no technical theft prohibiting in the gambling, the Mechaber invokes the prohibition of involving oneself in nonsense. A person should focus their life on wisdom and constructive contribution to building the world.

C5] THE VALUE OF HARD WORK

23. יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך:

תהלים קכ"ב

Tehillim shares with us the wisdom that working hard for a living will be good for us and bring fulfillment.

24. רבי דוסא בן הרכינס אומר: שינה של שחרית, ויין של צהרים, ושיחת ילדים, ושיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם:

משנה מסכת אבות פרק ג משנה י

Rabbi Dosa in Pirkei Avot flags certain activities which prevent a person from really gaining from this world (which is essential for the next!). This include sleeping late in the morning, drinking alcohol at lunchtime and spending time with people who chatter endlessly about nonsense.

25. מונעים את האדם מהשיג חיי עולם וגם כן מהשיג חיי שעה. וזה לרב מה שנמשך מהם מאבוד הזמן בלתי שירגיש האדם בו.

ספרנו שם

The Seforno points out that these activities are singled out as particularly bad since a person wastes precious time and doesn't even realize that they are wasting time!

C6] GAMBLING AND OTHER ADDICTIONS

- Gambling has always been an incredibly destructive force in societies across many communities and over millennia.

26. המשחק בקוביא - אלו הן המשחקים בפספסים. ולא בפספסים בלבד אמרו, אלא אפילו קליפי אגוזים וקליפי רימונים. ואימתי חזרתן - משישברו את פיספסיהן ויחזרו בהן חזרה גמורה, דאפילו בחנם לא עבדי!

סנהדרין כה

The Gemara takes gambling addiction very seriously. A real rehabilitation has to be psychologically irreversible!

27. כי רבים חללים הפיל ועצומים על הרוגיו, וגם למפעל הפיס יש רבים שקונים כרטיסים רבים, כמעט בכל דמי משכורתם, בחושבם אולי מספר אחד מהם ירויה, ולבסוף יוצאים בשן ועין, ומפסידים ממנום ורכושם. ואם כי הרמ"א כתב שפשט המנהג לשחק בקוביא, וחלק על מרן הש"ע, אכן בדין קבלנו עלינו הוראות מרן בין להקל בין להחמיר. וכמו שקראו עליו לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו.

שו"ת יביע אומר חלק ז - חושן משפט סימן ו

Rav Ovadia Yosef stresses the extreme destruction caused by gambling addictions, including people who spend a large part of their salary on lottery tickets, destroying their livelihoods and families.

a casino. See:

([https://www.koltorah.org/halachah/the-torahs-view-of-gambling-by-rabbi-chaim-jachter#:~:text=The%20Rambam%20\(Hilchot%20Gezeilah%20VaAveidah%206%3A10%2D11\),wisdom%20and%20developing%20the%20world.](https://www.koltorah.org/halachah/the-torahs-view-of-gambling-by-rabbi-chaim-jachter#:~:text=The%20Rambam%20(Hilchot%20Gezeilah%20VaAveidah%206%3A10%2D11),wisdom%20and%20developing%20the%20world.))

24. Some have observed that קרטן is the same gematria as שטן!

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

- It is now widely recognized that thrills of gambling - whether one wins or loses - can trigger similar chemical responses in the brain to those which lead to substance dependence and addictions.

28. Recovery from any addiction is fraught with the possibility of relapse. The delusion of being able to gamble socially and in a controlled manner may recur. Along with this come all the negative character features: lying, cheating, manipulating, etc. While certainly destructive, relapse should not result in despair on the part of the gambler and family. Unfortunately, it may take more than one relapse to finally realize that he has no control over gambling, and that he must distance himself from anything that can lead to gambling. One gambler with years of recovery said that he does not join the family in playing Monopoly. "I must stay away from handling dice." This kind of awareness of the insidious seductiveness of gambling is essential to prevent relapse.

Rabbi Dr. Abraham Twerski, Compulsive Gambling, "Treatment of Compulsive Gambling," p. 89

29. A. There is serious evidence that some people have a **genetic** propensity towards addiction; B. There is a **physical** element to gambling, for the gambler becomes addicted to the pleasant sensation of endorphins released by gambling activity (winning or losing); C. One of the main **psychological** characteristics of the addict is low self-esteem that the promise of winning at gambling feeds upon; D. **Environmental** factors, exposure to and involvement with gambling activities, can lead a potential gambler to becoming an actual one.

Rabbi Dr. Abraham Twerski, Compulsive Gambling, "Treatment of Compulsive Gambling," p. 26

30. אמר ליה רב לחייא בריה: לא תשתי סמא.

פסחים קיג.

Rav Chiya warned his son not to ingest certain chemicals.

31. לא תשתי סמא - לא תלמד לשחות סמים, מפני שתקצב לכוון ווסת ויהא לבך שואלך ותפזר מעות.

רש"י שם

Rashi explains that the concern is that one will become addicted to them and then squander their money to acquire them.

32. לא תשתי סמא. אל תשתה סמים מפני שנקצב להם ווסת ויהא לבך שואלך ותפסיד מעות. ואפילו לרפואה לא תישתי אם אפשר לרפואה אחרת.

רשב"ם שם

The Rashbam quotes Rashi and then adds that these chemicals may be permitted for strictly medical use, but even then one should try to find an alternative due to the risk of addiction.

- This addiction now presents an every increasing challenge in the orthodox community, especially for young men.²⁵ This is exacerbated by a number of challenges which are specific to this issue, including:
 - The widespread encouragement and enticement all around us in society to start gambling and betting, such as in sports and lotteries. This is NOT the case with other dangerous addictions, such as drug abuse.
 - The acceptability and even modeling of these practices by adults in those societies.
 - A general culture which is focused, even obsessed with, making money.
 - A general culture which demands ever more thrills in life. The game is no longer enough to thrill without the money risk.
 - The difficulties in explaining to teenagers exactly what the downsides are, as compared with drug abuse.
 - Can we draw a distinction between an 'innocent bet', eg on the superbowl and addictive gambling?

D] MODERN APPLICATIONS

D1] THE LOTTERY

- According to the above would it be permitted to enter into the National Lottery? Would the halacha differ depending on whether it was in Israel or in America. Would the halacha be different for Sefardim and Ashkenazim?

25. Extensive research has been carried out in the Modern Orthodox community in North America. This is discussed by Dr. Rivka Schwartz in the Orthodox Conundrum podcast referred to above.

33. נשאלתי האם מותר מן הדין להשתתף בקניית כרטיסי הגרלה של מפעל הפיס?

מסקנא דדינא שהספרדים ועדות המזרח אסור להם להשתתף בקניית כרטיסי מפעל הפיס, וכל שכן כרטיסי ספורט למיניהם שמשחקים בשבת ומחללים שבת בפרהסיא, ונמצא שהוא מסייע ידי עוברי עברה. ואף לאשכנזים יש לאסור בזה. ... ושומע לנו ישכון בטח!

שו"ת יביע אומר חלק ז - חושן משפט סימן ו

Rav Ovadia Yosef rules that even the most innocent of lotteries is prohibited for Sefardim²⁶ and should be discouraged for Ashkenazim too! He also raises a side issue - that sports gambling supports games which are usually played on Shabbat. As such, this may be the rabbinic prohibition of 'mesaye yedei ovrei avera' - assisting Jews in breaking halacha even when they could do so without your help²⁷. However, most Ashkenazi poskim permit buying a lottery ticket.

34.

לפי"ז גם בכל כרטיסי הגרלה שנמכרים בשוק, מכיוון שיש להם שוויות ממונית מחמת עצמם, שהרי הם נמכרים כמו כל חפץ שעובר לסוחר, לכן חל עליהם שם מכר ולא גורל. ולכן מי שהזיק כרטיס כזה - ישלם כפי שוויו של כרטיס כזה להמכר בשוק בשעת הנזק, מבלי לדון בתוצאות הגורל שיהיו כעבור זמן. לפיכך גם לדעת מרן השו"ע אין במכירת או קניית כרטיסי הגרלה משום משחקי קוביה, ואין בזה אסמכתא, כי זה מכר רגיל של חפץ שעובר לסוחר אע"פ שמטרת קניית חפץ זה משום ההגרלה, ולכן ראויים גם הנהגים כמרן השו"ע לקנות כרטיסי הגרלה.

כמו כן אפשר לומר סברה נוספת להתיר קניית כרטיסי הגרלה גם לדעת מרן השו"ע. ראשית נדון מצד עושי ההגרלה, מבחינתם ודאי שעשיית הגרלה זה עסק משתלם, דהרי אם למשל הם יתנו פרסים בחמשה מליון ש"ח, אז כנגד זה הם ימכרו כרטיסים בשמונה מליון ש"ח, כלומר, שהם מרוויחים ממכירת כרטיסי הפיס שלושה מליון ש"ח. והרי לולא

העובדה שהם יתנו את הפרסים, הרי אנשים יותר לא יקנו אצלם כרטיסי פיס. נמצא שאדרבה הם מעוניינים לתת את כספי הזכיה בפיס למי שזכה בזה על מנת שאנשים יתנו בהם אימון שהם עומדים בדיבורם וימשיכו לקנות אצלם את כרטיסי הפיס. נמצא שלגביהם הם מוכנים לכתחילה מתוך גמירות דעה מלאה לתת את כספי הזכיה, כי ע"כ הם בטה"כ מרוויחים כסף נוסף ע"י מכירת כרטיסים רבים, לפיכך פשיטא שמבחינת משלמי הזכיה - אין כאן אסמכתא גם לדעת השו"ע אלא זהו עסק משתלם הנגרם דוקא מחמת שהם עומדים בדיבורם ומשלמים את הזכיה.

ומצד קונה הכרטיס גם כן אין לו טענת אסמכתא. כלומר שיטען, שאילו היה יודע שלא יזכה בהגרלה אז לא היה קונה, ולכן הוא תובע מעושי ההגרלה שיחזירו לו את הכסף ששילם עבור הכרטיס וכו'. דהרי עושי ההגרלה יכולים לומר קים לי כרמ"א ודעימיה שאין כאן אסמכתא. וכ"ש שאם הם אנשים שלא שומרים תורה ומצוות שאז יודע הקונה מראש שלא יחזירו לו את הכסף, מכיון שע"פ חוקי הערכאות מותר להם לעשות זאת. נמצא שכל קונה כרטיס הגרלה אפילו אם נוהג כרעת מרן השו"ע גומר בדעתו מראש, שאת הכסף של הכרטיס לא יקבל בחזרה מעושי ההגרלה בשום אופן כי קים להם כרמ"א, נמצא שמראש נתן את הכסף למוכר הכרטיס [שהינו רק שליח בשכר לעושי ההגרלה] מתוך גמירות דעת שלעולם הוא לא יקבלם בחזרה, ובהאי גוונא לכו"ע אין בזה גדר של אסמכתא. ומותר לו לכתחילה לתת את הכסף הנ"ל למוכר, ולא גרע מכל נתינת מתנה לחבירו.

משפטי התורה - רב צבי שפיץ

Rav Tzvi Spitz in his sefer, Mishpetei HaTorah, argues that a national lottery will be permitted even according to the strict view of the Mechaber, for a number of reasons:- (i) The ticket purchased is something of monetary value in itself (e.g.\$1). As such, buying a ticket is a real sale/purchase and not an act of gambling; (ii) The authority handing out the prize money wants to give out the prizes so that people will buy more tickets next week. As such, there is no suggestion of asmachta in which the person paying does so begrudgingly²⁸; (iii) The ticket buyers give their \$1 totally willing. There is certainly no suggestion that they could seek to claim back their \$1 and argue 'if I had known then that I was not going to win, I would never have given the \$1'.

26. Rav Yosef quotes the opinion of R. Yosef Chaim of Baghdad (Rav Pe'ilim YD 2:30) as permitting raffles in which the prize is an object, as the winner does not directly take the money of the other participants. Could this also apply in the case of the modern state lottery where the prize money is NOT given directly by the losers to the winner but is paid by the lottery company. On the other hand, if I buy a lottery ticket, who am I betting against - the other people who bought tickets, or the lottery company?

27. If the Jew was unable to do the aveira without that assistance, this could be a Torah prohibition of 'lifnei iver titen michshol'.

28. Additionally, the lottery is entirely a game of chance without any element of skill. As such, it is difficult for the gambler to argue that they thought they would win. American writer Ambrose Bierce (1842-1914) described the lottery as 'a tax on people who are bad at math'.

35.

..... דאסמכתא שאטור להמחבר היינו אם אומר כשיהיה דבר פלוני אקנה או אתן, ובזה הוה אסמכתא ולא קנה. אבל כאן קונה כרטיס ששוה עכשיו בשוק כמה דולרים, ויכול למכור אותו עכשיו ולקבל את שויו. ונכנס בזה להשקעה כמו בכל עסק ... אבל כאן, קנה עכשיו דבר שיתכן שיבוא לו מזה רווח גדול ויתכן שלא, הוה ככל עושה עסק או משתתף בו שאין בזה שום חשש אסמכתא. עכ"פ נראה שבקניית כרטיס לא שייך אסמכתא, והיינו בין לאשכנזים ובין לספרדים.

תשובות והנהגות כרך ד סימן שיא

Rav Moshe Sternbuch also rules that buying a lottery ticket is simply an investment of a few dollars to acquire an asset (the ticket) which could appreciate enormously in value. As such it should not be prohibited for Sefardim or Ashkenazim²⁹.

36.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רנח סעיף י

Even if there were a halachic issue of Asmachta with playing a lottery, this may not apply in the same way if the lottery is for tzedaka. This does NOT mean that stealing is permitted as long as the proceeds go to tzedaka! Rather, asmachta was always permitted on a Torah level until the rabbis imposed a further rabbinic restriction. In the case of tzedakot, they did not impose such a restriction in order to benefit the tzedaka fund.

D21 RISKY INVESTMENTS

- All investments carry risk, hopefully commensurate with the potential gain. As such investing in a risky venture would not be prohibited as gambling since all parties enter in the agreement with full knowledge of the upsides and downsides.
- However, some forms of risky trading can easily become, effectively, gambling³⁰.
- There is a considerable debate as to whether success on the stock market is mostly due to skill or random luck. If skill, it may be more akin to an *asmachta* in which the person gambled expecting to win, and therefore be prohibited. However, most *poskim* permit buying a stock investment on the market. Rav Lichtenstein quotes Rav Yosef Dov Soloveitchik as permitting buying stocks.

37.

בבא מציעא מב.

Chazal give the following investment advice - a person should divide their assets into three: (i) one third in real estate; (ii) one third in business which can turn a profit; and (iii) one third liquid assets.

D3] GAMES AND DREIDEL ON CHANUKA

38. אבל השוחקים בקלפים - עונשן רב, ובעונותינו הרבים נתפשטה נגע צרעת הזה בבית ישראל. אוי לנו שעלתה בימינו כך, וכמה מיני עבירות תלויות בזה! והוא רחום יכפר עון. ומי שביכולתו לבטלה - שכרו מרובה מאד!

ערוך השולחן על או"ח סימן תרע"ט

The Aruch HaShulchan is scathing about games on Chanuka and urges people to prevent them.

39. צעו"ה יש אנשים שתחת זמירות ותשצחות שראוי להלל להש"י על הניסים שעשה לנו הם מרצים בשחוק הקרטין והרצה הרעישו הסב"ק ע"ז והשומר נפשו ירחק מזה:

באור הלכה סימן תרע סעיף ב ד'ה ונוהגין

The Mishna Berura also criticizes playing card games and dreidel on Chanuka.

29. Rav Sternbuch also notes that the issue of asmachta only applies viz a viz another person, not a country or a state when nothing is personal. He also suggest that the chances of winning the lottery are so slim that no one actually expects to win - they only hope for a miracle.

30. See *Day Trading Is (nearly) always Gambling* at [https://ethics.org.au/day-trading-is-nearly-always-gambling/#:~:text=Addiction%20specialists%2C%20like%20the%20clinical, itself%2C%E2%80%9D%20the%20psychologist%20says which states: Addiction specialists warn that day traders can develop trading habits that closely resemble gambling addiction. "Certain forms of trading are addictive in and of itself," the psychologist says. "The more high volatility securities or platforms where you can be in debt to the platform. Those are more risky plays and those can become quite addictive. As somebody who works in gambling, share trading looks identical to that and actually responds to treatment for gambling."](https://ethics.org.au/day-trading-is-nearly-always-gambling/#:~:text=Addiction%20specialists%2C%20like%20the%20clinical, itself%2C%E2%80%9D%20the%20psychologist%20says which states: Addiction specialists warn that day traders can develop trading habits that closely resemble gambling addiction.)